

Handläggare

Andrey Edemskiy

Utvecklingsledare för trafik och mobilitet

Teknik- och serviceförvaltningen

Rapportering av uppdrag – Utreda busslinjernas sträckning genom centrum i Enköpings stad

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. anse att uppdraget att utreda busslinjernas sträckning genom centrum i Enköpings stad är utfört.

Beskrivning av ärendet

Tekniska nämnden gav i september 2025 förvaltningen i uppdrag att utreda busslinjernas sträckning genom centrala Enköping, med fokus på att analysera förutsättningar och konsekvenser av eventuella förändringar. Syftet var att säkerställa en balans mellan tillgänglighet, attraktivitet och hållbar stadsutveckling. Utgångspunkten har varit det stadsbusslinjenät som infördes 2022 i samarbete med Region Uppsala, anpassat efter stadens behov och framtida utveckling.

Källgatan utgör idag det centrala kollektivtrafikstråket med flera stads- och regionbussar med busshållplats vid Stora torget. Förvaltningen har analyserat alternativa dragningar via Ågatan, Sandgatan och Tullgatan i dialog med berörda aktörer och verksamheter. Tullgatan uteslöts tidigt, medan både Ågatan och Sandgatan skulle innebära ökade kostnader och försämrad funktion och tillgänglighet. Analysen visar att Ågatan är det mest

realistiska alternativet av de tre, men en flytt dit kan motverka kommunens mål om hållbart resande. Flytten medför även investeringskostnader för nya hållplatser och ökade driftskostnader för Region Uppsala på grund av längre linjestreckningar. Dessutom skulle det innebära längre resetider och försämrad tillgänglighet, vilket riskerar att motverka både kommunens och Agenda 2030:s mål om hållbara städer och ett ökat klimatsmart resande.

Utrednings visar att det inte är lämpligt inte vidta ytterligare åtgärder avseende flytt av busstrafiken från Källgatan och att nuvarande dragning ger bäst förutsättningar för resenärerna och kollektivtrafiken, med kortare restider och hög synlighet i centrum. Rekommendationen är därför fortsatt utveckling av Källgatan och Stora torget, samt att kommunen utreder andra åtgärder för att förbättra stadsmiljön och kollektivtrafikens framkomlighet i centrum.

Teknik och serviceförvaltningens bedömning

Förvaltningen har analyserat de nuvarande busslinjedragningarna via Källgatan och Stora torget samt utvärderat alternativa sträckningar genom centrum. Utgångspunkten har varit det stadsbusslinjenät som infördes 2022 i nära samarbete mellan Region Uppsala och Enköpings kommun, med syfte att anpassa nätet till stadens förutsättningar samt att ta höjd för framtida utveckling och möta resenärernas behov.

Källgatan utgör idag ett centralt kollektivtrafikstråk, trafikerat av flera stads- och regionbussar (linje 21, 22, 221, 223, 225 och 982). Under rusningstid passerar upp till 6–7 bussar per timme i varje riktning. Hållplatsen vid Stora torget används dagligen av cirka 134 resenärer enligt statistiken 2024. Gatan är reglerad som bussgata vid torget och parkeringsförbud råder längs hela gatan, vilket prioriterar busstrafiken. Linjedragningen via Källgatan möjliggör en rak och tydlig koppling genom centrum och torget. Samtidigt finns utmaningar i form av felparkering på Källgatan, begränsad framkomlighet vid uteserveringar och låg prioritet för bussarna vid utfart mot Östra Ringgatan.

Förvaltningen har analyserat tre möjliga linjedragningar: Ågatan, Sandgatan och Tullgatan. Tullgatan har valts bort på grund av betydande nackdelar. De återstående alternativen, Sandgatan och Ågatan, skulle båda innebära ökade kostnader för Region Uppsala samt försämrad funktion och tillgänglighet för kollektivtrafiken. Analysen visar att Ågatan är det mest realistiska alternativet av de tre, tack vare dess reglering och utformning.

Samtidigt kan en flytt till Ågatan gå emot kommunens trafikstrategiska ambitioner om att främja mer hållbart resande.

En flytt av busstrafiken från Källgatan och av hållplatsen från Stora torget skulle dessutom försämra kollektivtrafikens tillgänglighet i centrum. Förvaltningen har fört dialog med berörda aktörer och verksamheter. Centrum Samverkan och Näringslivsandelningen på Kommunledningsförvaltningen lyfte behovet av att flytta busstrafiken, men visade samtidigt förståelse för de problem som en flytt skulle innebära och framförde synpunkter på andra möjliga förbättringar utan att flytta busstrafiken. Övriga aktörer och verksamheter – Region Uppsala, Keolis, verksamhet Strategisk planering på Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Kommunala pensionärsrådet (KPR) och tillgänglighetsrådet (KTR) motsatte sig en flytt.

Förvaltningen utredningen sammanställer synpunkterna och avråder från att flytta busstrafiken från Källgatan. En fortsatt linjedragning via Källgatan och Stora torget bedöms ge bäst förutsättningar för resenärerna och stadens kollektivtrafiksystem, med kortare restider, hög tillgänglighet och en tydlig kollektivtrafiknärvaro i centrum. För att säkerställa god framkomlighet för busstrafiken på Källgatan och samtidigt förbättra stadsmiljön på både Källgatan och Stora torget rekommenderar utredningen att kommunen fortsätter arbeta vidare med utformningen av gatan och torget samt utreder andra möjliga åtgärder

Ekonomiska konsekvenser

En flytt av busstrafiken till Ågatan, som bedöms vara det mest realistiska alternativet till Källgatan enligt utredningen, skulle medföra investeringskostnader för att anlägga nya hållplatser på Ågatan. Preliminära kostnaden för två busshållplatsplattformar uppskattas till cirka 3,5 miljoner kronor.

Flytten skulle även innebära ökade kostnader för Region Uppsala, då de förlängda linjesträckningarna uppskattas till cirka två mil per stadsbuslinje och dygn. Detta medför behov av fler förare, samt ökat slitage på fordonen och krav på tätare teknisk tillsyn.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

En flytt till Ågatan, det mest realistiska alternativet till Källgatan, skulle innebära längre resetider, försämrad tillgänglighet till centrum och minskad synlighet för kollektivtrafiken. Detta riskerar att motverka kommunens ambitioner om ökat resande med hållbara trafikslag, vilket är centralt både i Trafikstrategi för Enköpings stad och för att nå målen i överenskommelsen med Region Uppsala om det nya stadsbusslinjenätet.

Försämrad kollektivtrafik strider även mot flera av Agenda 2030:s globala mål, såsom hållbara städer och samhällen (mål 11) och bekämpa klimatförändringarna (mål 13), eftersom tillgänglig och attraktiv kollektivtrafik är en nyckelfaktor för ett hållbart och klimatsmart resande.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2026-02-17
- PM, Busslinjernas sträckning genom centrum i Enköpings stad, 2026-02-16
- Beslut Uppdrag - Utredda busslinjernas sträckning genom centrum i Enköpings stad (2025-09-25 TN §159)

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Anna Sjödin, Förvaltningschef
- Andreas Holkning, Verksamhetschef Allmän plats